

HOGE VERTEGENWOORDIGER
VAN DE UNIE VOOR
BUITENLANDSE ZAKEN
EN VEILIGHEIDSBELEID

Brussel, 2.12.2020
JOIN(2020) 22 final

**GEZAMENLIJKE MEDEDELING AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
EUROPESE RAAD EN DE RAAD**

Een nieuwe EU/VS-agenda voor wereldwijde verandering

Een nieuwe EU/VS-agenda voor wereldwijde verandering

1. Inleiding

De betrekkingen tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten zijn uniek en gebaseerd op een **gedeelde geschiedenis, gedeelde waarden en gedeelde belangen**. Het trans-Atlantisch partnerschap is ontstaan uit een belofte van collectieve vrede, vooruitgang en welvaart. Na de Tweede Wereldoorlog heeft het Marshallplan bijgedragen aan de heropbouw van de samenlevingen en economieën van Europa. De Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) stond borg voor onze gezamenlijke veiligheid. Europa en de VS hebben samen de multilaterale, op regels gebaseerde orde helpen ontwerpen en opbouwen om mondiale uitdagingen aan te gaan. Aan beide kanten van de Atlantische Oceaan zijn de trans-Atlantische banden een essentieel onderdeel van onze samenlevingen, identiteiten, economieën en persoonlijke levens.

Ook vandaag is onze gezamenlijke mondiale macht en invloed nog steeds ongeëvenaard.

We hebben samen bijna één miljard inwoners en vormen de twee grootste blokken van ontwikkelde democratieën. Daarnaast zijn we goed voor ongeveer een derde van het wereldwijde bbp en de wereldhandel, en voor 60 % van de directe buitenlandse investeringen. De intensiteit en openheid van de trans-Atlantische handel en investeringen zorgen voor miljoenen banen en drukken hun stempel op grote delen van de wereldeconomie. Ons bereik is zo groot dat we regels en normen kunnen vaststellen die overal ter wereld navolging vinden. We zijn de belangrijkste drijvende krachten achter innovatie en wereldwijd onderzoek met de ontwikkeling van technologieën gaande van 5G tot vaccins.

Die gezamenlijke macht en invloed is onontbeerlijk om de mondiale samenwerking te verankeren in de 21e eeuw, of het nu gaat om gezondheid, veiligheid, klimaat, handel en technologie, of om de multilaterale, op regels gebaseerde orde. Ons gezamenlijk engagement is van essentieel belang in een wereld waarin autoritaire mogendheden democratieën trachten omver te werpen, agressieve actoren regio's en instellingen proberen te destabiliseren en gesloten economieën misbruik maken van de openheid waar onze eigen samenlevingen van afhankelijk zijn.

Net zoals die behoefte aan samenwerking steeds belangrijker is geworden, moet ook het trans-Atlantisch partnerschap worden onderhouden en vernieuwd. In de afgelopen jaren werden onze betrekkingen op de proef gesteld door geopolitieke machtsverschuivingen, bilaterale spanningen en het teruggrijpen naar unilateraal beleid.

Nu er in de VS een regeringswissel op til is, Europa zich assertiever opstelt en de wereld moet worden klaargemaakt voor de tijd na corona, hebben we een unieke kans om **een nieuwe trans-Atlantische agenda voor mondiale samenwerking** vast te stellen, op basis van onze gemeenschappelijke waarden, belangen en mondiale invloed. Dit moet de hoeksteen zijn van een nieuwe wereldwijde alliantie van gelijkgestemde partners. Dit komt op een moment waarop de vooruitzichten en prioriteiten in de binnenlandse en internationale agenda's van de aantredende Amerikaanse regering en de Europese Unie gemeenschappelijke punten vertonen.

Bij het bepalen van deze nieuwe agenda mogen we echter niet nostalgisch op zoek gaan naar de wereldorde van de afgelopen decennia of naar het trans-Atlantische partnerschap van de afgelopen generaties. De VS en de EU zijn veranderd, net als de machtsverhoudingen en de geopolitieke en technologische realiteit.

We mogen evenmin in de val trappen van misleidende debatten waarin wordt geprobeerd een sterker Europa en een sterker trans-Atlantisch partnerschap tegenover elkaar te plaatsen. **Een verenigde, slagvaardige en onafhankelijke EU is een goede zaak voor Europa, voor het trans-Atlantische partnerschap en voor het multilaterale stelsel.** Zij sluiten elkaar niet uit, maar versterken elkaar juist.

In die geest komt de EU met een voorstel voor een nieuwe, toekomstgerichte trans-Atlantische agenda voor mondiale samenwerking, die zich concentreert op de gebieden **waar onze belangen samenvallen, onze gezamenlijke invloed het best kan worden ingezet en mondiaal leiderschap vereist is.**

De leidende beginselen van een nieuwe trans-Atlantische agenda

- *Het trans-Atlantisch partnerschap moet zich inzetten om mondiale gemeenschappelijke goederen te bevorderen en zo een solide basis te leggen voor krachtigere multilaterale acties en instellingen. Dat zal alle gelijkgestemde partners aanmoedigen om zich aan te sluiten.*
- *De EU en de VS moeten gemeenschappelijke belangen nastreven en hun collectieve kracht ten volle benutten om resultaten te boeken bij hun strategische prioriteiten.*
- *We moeten altijd zoeken naar oplossingen die onze gemeenschappelijke waarden van billijkheid, openheid en concurrentie eerbiedigen, ook als er bilaterale verschillen zijn.*

2. Samenwerken voor een gezondere wereld – COVID-19 en daarna

Nergens is de behoefte aan wereldwijde samenwerking op korte termijn zo groot als bij de bestrijding van een virus dat aan beide kanten van de Atlantische Oceaan en in de rest van de wereld een enorme persoonlijke, maatschappelijke en economische tol blijft eisen. De mensheid heeft als gezamenlijk doel levens en bestaansmiddelen te beschermen en de economieën en samenlevingen zo snel mogelijk te heropenen.

Om deze pandemie te overwinnen is leiderschap nodig, en de EU heeft van meet af aan de wereldwijde respons aangestuurd. In samenwerking met de Wereldgezondheidsorganisatie en het maatschappelijk middenveld heeft de Europese Unie veertig landen verenigd om via de Access to COVID-19 Tools Accelerator (ACT-A) meer dan 16 miljard EUR op te halen voor de **ontwikkeling en billijke verdeling van tests, behandelingen en vaccins.**

De EU nodigt de VS uit zich bij de wereldwijde respons en de Covax-faciliteit – de bijbehorende vaccinpijler – aan te sluiten. De bedoeling is dat veilige vaccins billijk worden verdeeld onder de meer dan 180 deelnemende landen, ongeacht waar zij zich bevinden en wat zij kunnen betalen, en dat eind volgend jaar 2 miljard doses beschikbaar zijn die even

toegankelijk zijn voor landen met lage tot gemiddelde inkomens als voor andere landen. **Als de VS aan Covax zouden deelnemen en er financieel aan zouden bijdragen**, dan zou dat een krachtig signaal zijn. Het zou de financieringskloof helpen dichten en onze gezamenlijke kansen op succes vergroten.

In het besef dat vaccins levens redden, moeten de EU en de VS eveneens hun krachten bundelen om overal ter wereld veerkrachtige, billijke en **uitgebreide logistieke netwerken** uit te bouwen voor de verdeling van vaccins en medische uitrusting. De EU roept de VS eveneens op zich aan te sluiten bij het **handels- en gezondheidsinitiatief** van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) om de handel in essentiële medische goederen en gezondheidsproducten onmiddellijk te vergemakkelijken.

Op langere termijn moeten de EU en de VS gezamenlijk lering trekken uit deze pandemie en nauwer samenwerken op het gebied van **preventie, paraatheid en respons**. Dat kan onder meer door gegevens en kennis beter te delen, de systemen voor vroegtijdige waarschuwing te verbeteren en voorraden van belangrijke medische uitrusting aan te leggen. Onze respectieve agentschappen voor geneesmiddelen, ziektepreventie en -bestrijding en biomedisch onderzoek moeten samenwerken om te zorgen voor een samenhangende trans-Atlantische houding en informatiestroom.

In die geest stelt de EU voor om samen een **pandemiescenario** uit te werken voor paraatheid en respons. Dat kan onder meer betekenen dat we paraatheidsplannen, crisisprotocollen en specifieke middelen om toekomstige noodsituaties aan te pakken, nauw op elkaar afstemmen. De EU is ook bereid met de VS samen te werken om **de Wereldgezondheidsorganisatie te versterken** en een **gezamenlijk hervormingsvoorstel** op te stellen en voor te leggen om de onafhankelijkheid, transparantie, verantwoordingsplicht en doeltreffendheid van de organisatie te vergroten.

Ervoor zorgen dat de wereld beter voorbereid is en sneller kan reageren op pandemieën, zal een van de prioriteiten zijn van de mondiale gezondheidstop van de G20 die volgend jaar plaatsvindt en in het kader van het Italiaanse voorzitterschap van de G20 wordt georganiseerd door eerste minister Conte en voorzitter Von der Leyen. De EU verwelkomt de bijdrage van de VS ter voorbereiding van de top.

Eerste stappen

- *De EU en de VS moeten zorgen voor financiering voor de ontwikkeling en billijke verdeling wereldwijd van **vaccins, tests en behandelingen**, door zich in de eerste plaats aan te sluiten bij de ACT-A- en Covax-initiatieven en eraan bij te dragen.*
- *Een **pandemiescenario voor paraatheid en respons** ontwikkelen en de samenwerking en de uitwisseling van gegevens tussen onze respectieve agentschappen intensiveren.*
- *Samenwerken om **de handel in essentiële medische goederen te vergemakkelijken**, om te beginnen door deel te nemen aan het handels- en gezondheidsinitiatief van de WTO.*
- *Samenwerken om **de Wereldgezondheidsorganisatie te versterken** en een gezamenlijk*

3. Samen onze planeet en welvaart beschermen

De klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit zijn dé belangrijkste uitdagingen van onze tijd. Om die aan te gaan, moeten onze economieën en de trans-Atlantische en mondiale samenwerking fundamenteel worden herzien. De EU neemt het voortouw met de Europese Green Deal. Het is onze nieuwe groeistrategie, die erop gericht is de uitstoot terug te dringen en tegelijkertijd banen te scheppen. De Green Deal heeft betrekking op de manier waarop we produceren en consumeren, eten en verwarmen, werken en reizen.

Ons hoofddoel is om tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent ter wereld te zijn. Van Zuid-Korea, Zuid-Afrika, China tot Japan, over de hele wereld scharen landen zich achter de inspanningen voor een klimaatneutrale toekomst. Als ook de VS zich bij de inspanningen zouden aansluiten, zouden deze betrekking hebben op ongeveer twee derde van de wereldeconomie en meer dan de helft van de wereldwijde uitstoot.

In die geest is de EU uiterst verheugd over de toezegging van verkozen president Biden om opnieuw toe te treden tot de Overeenkomst van Parijs en in het kader van die overeenkomst een ambitieuze herziene bijdrage te leveren. Met **een gezamenlijke trans-Atlantische inspanning voor nettonuluitstoot tegen 2050** zou klimaatneutraliteit een nieuwe mondiale benchmark kunnen worden in de aanloop naar de COP26, de volgende VN-klimaatconferentie, die volgend jaar in Glasgow plaatsvindt.

Samen met hun partners kunnen de EU en de VS de wereld naar een groene, circulaire, concurrerende en inclusieve economie leiden. Daarvoor zijn investeringen, innovatie en de juiste prijssignalen nodig. Daarom moeten we nauw samenwerken op het gebied van emissiehandel, koolstofbeprijzing en belastingheffing. Met name het komende **EU-voorstel** voor een met de WTO verenigbaar **mechanisme voor koolstofgrenscorrectie** om koolstoflekkage te voorkomen, kan een gelegenheid zijn om samen een wereldwijd model voor dergelijke maatregelen vast te stellen.

Dat zou deel kunnen uitmaken van een bredere **trans-Atlantische groene handelsagenda**, die de Commissie medio 2021 wil lanceren en waarmee ook een handels- en klimaatinitiatief binnen de WTO gezamenlijk zou kunnen worden uitgewerkt.

Europa speelt ook een voortrekkersrol bij de duurzame financiering van de groene transitie en streeft ernaar 30 % van zijn herstelplan, NextGenerationEU, met groene obligaties te financieren. We zullen echter allemaal meer moeten doen om aan de investeringsbehoeften te voldoen. Als belangrijke financiële hubs en regelgevers zijn de EU en de VS het best geplaatst om het voortouw te nemen bij deze werkzaamheden. **Door op trans-Atlantisch niveau samen een regelgevingskader voor duurzame financiering op te zetten**, zou het voor de particuliere sector duidelijker zijn wat een groene investering is, grotendeels in dezelfde lijn als de EU-taxonomie.

Die particuliere financiering zal van essentieel belang zijn om in de juiste technologie te investeren en onze innovatoren en bedrijven pioniersvoordelen te geven. De EU en de VS moeten profiteren van hun ervaring en expertise door middel van een nieuwe **alliantie voor groene technologie** om leidende markten te creëren en samen te werken op het gebied van schone en circulaire technologie, zoals hernieuwbare energie, opslag van netstroom, batterijen, schone waterstof en koolstofafvang, -opslag en -gebruik. Dat zou een aanvulling vormen op de werkzaamheden van de EU-VS-Energieraad, een vruchtbare bodem bieden voor trans-Atlantische investeringen en partnerlanden ertoe aanzetten hun eigen klimaattoezeggingen na te komen.

We moeten ons ook richten op de bescherming van de natuur en het milieu in ruimere zin. De druk op de natuur en wilde dieren en planten vormt een bedreiging voor de economische ontwikkeling van de wereld en de voedselzekerheid. Daardoor zullen ook infectieziekten en pandemieën in de toekomst alleen maar waarschijnlijker en gevaarlijker worden. De volgende **VN-biodiversiteitsconferentie (COP15)** in Kunming, China, zal even belangrijk zijn voor de natuur als de COP21 was voor het klimaat.

De EU moedigt de VS ertoe aan zich aan te sluiten bij het Biodiversiteitsverdrag. De EU en de VS moeten samen bemiddelen om tot een ambitieuze overeenkomst te komen **om 30 % van het land en 30 % van de zeeën in de wereld te beschermen**. Een zichtbare convergentie van de inspanningen van de EU en de VS is van cruciaal belang om een wereldwijde consensus over die doelstelling tot stand te brengen.

De EU en de VS moeten ook de handen in elkaar slaan om **het voortouw te nemen in de strijd tegen wereldwijde ontbossing** door de productie en consumptie van producten die ontbossing in de hand werken, te beperken. Dat zou deel kunnen uitmaken van de nieuwe groene handelsagenda. Tegelijkertijd kunnen we bekijken hoe we op het gebied van natuurherstel en herbebossing op ons eigen grondgebied en in de wereld kunnen samenwerken.

In dezelfde geest moeten we meer doen om onze oceanen als natuurlijke zuurstofbronnen en klimaatregelaars te beschermen. De EU heeft een voortrekkersrol gespeeld bij de ontwikkeling van een sterker mondiaal kader om zwerfvuil en plastic op zee aan te pakken. Aangezien er tegen 2050 meer plastic in onze oceanen dreigt te drijven dan dat er vissen zwemmen, is er dringend behoefte aan een **wereldwijd plasticverdrag**. De EU zal de VS uitnodigen om de krachten te bundelen in de aanloop naar de volgende Milieuvergadering van de Verenigde Naties.

De EU zal eveneens voorstellen om samen met de VS een akkoord mogelijk te maken over de afbakening van **beschermde mariene gebieden in de Zuidelijke Oceaan**. Dat zou een van de belangrijkste maatregelen voor natuurbescherming ooit zijn.

De groene revolutie moet de sociale, economische en technologische vooruitgang wereldwijd stimuleren. In dat verband zullen aanzienlijke bijdragen van de EU en de VS onontbeerlijk zijn als toezegging van de ontwikkelde landen om tegen 2020 gezamenlijk 100 miljard dollar per jaar beschikbaar te stellen voor klimaatactie in de ontwikkelingslanden. Met onze

gezamenlijke steun moeten we ontwikkelingslanden helpen vooruitgang te boeken op basis van de nieuwste wetenschappelijke inzichten en de beste beschikbare technologieën.

Eerste stappen

- *De standpunten coördineren en de leiding nemen bij de inspanningen voor **ambitieuze mondiale overeenkomsten** tijdens de historische VN-toppen over klimaat en biodiversiteit van volgend jaar, te beginnen met een gezamenlijke toezegging om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn.*
- *Een nieuwe trans-Atlantische **groene handelsagenda** voorstellen, met daarin een handels- en klimaatinitiatief binnen de WTO en maatregelen om **koolstoflekkage** te voorkomen.*
- *Een trans-Atlantische **alliantie voor groene technologie** vormen om meer samen te werken bij de ontwikkeling van schone en circulaire technologieën en leidende markten te creëren.*
- *Gezamenlijk een **mondiaal regelgevingskader voor duurzame financiering** ontwerpen, waarbij lessen worden getrokken uit de ervaringen met de EU-taxonomie.*
- *Gezamenlijke inspanningen om het voortouw te nemen in de **strijd tegen ontbossing** en de **bescherming van de oceanen** op te voeren, te beginnen met gezamenlijke inspanningen om tot een wereldwijd **plasticverdrag** te komen en beschermde mariene gebieden in de Zuidelijke Oceaan af te bakenen.*

4. Samenwerking op het gebied van technologie, handel en normen

Europa en de Verenigde Staten zijn goed voor ongeveer een derde van de wereldhandel. De normen die we vaststellen, bereiken elke uithoek van de wereld. Dankzij **onze gedeelde waarden van menselijke waardigheid, individuele rechten en democratische beginselen** zijn we natuurlijke partners om snelle technologische veranderingen te benutten en de uitdagingen van concurrerende e-governancesystemen het hoofd te bieden. Dat biedt ons ongekende mogelijkheden om een **gezamenlijke technologieagenda tussen de EU en de VS** vast te leggen.

Dit weerspiegelt de **toenemende convergentie van de standpunten over technologische governance** tussen Europa en de Verenigde Staten en het feit dat we voor gemeenschappelijke uitdagingen staan bij de digitalisering van onze economieën en samenlevingen. Daarbij gaat het onder meer om kritieke infrastructuur, zoals 5G, 6G of cyberbeveiliging, die essentieel zijn voor onze veiligheid, soevereiniteit en welvaart, maar ook om gegevens, technologie en de rol van onlineplatforms.

In die geest moeten de EU en de VS **hun krachten bundelen, als technologiebondgenoten om technologieën, het gebruik ervan en de regelgeving ervoor vorm te geven**. Een trans-Atlantische technologieruimte waarin we onze gezamenlijke invloed gebruiken, moet de ruggengraat vormen van een bredere coalitie van gelijkgestemde democratieën met een gedeelde visie op technologische governance en een gedeeld engagement om het te

verdedigen. Om dat te bereiken moet de EU haar eigen technologische doelstellingen en ambities blijven nastreven als onderdeel van het digitale decennium van Europa.

De EU zal de VS ook voorstellen om zich, voortbouwend op de technologische leiderschapspositie van Europa, in te zetten voor veilige 5G-infrastructuur over de hele wereld en een dialoog over 6G op gang te brengen. Dit moet deel uitmaken van een bredere samenwerking inzake de **beveiliging van de digitale toeleveringsketen** via objectieve, op risico's gebaseerde beoordelingen.

De EU en de VS hebben er ook gezamenlijk belang bij om samen te werken op het gebied van capaciteitsopbouw voor **cyberbeveiliging**, omgevingsbewustzijn en informatie-uitwisseling. Die samenwerking zou ook eventuele beperkende maatregelen kunnen omvatten tegen aanvallers uit derde landen.

Tegelijkertijd moeten we de handen in elkaar slaan op het gebied van AI, op basis van ons gedeelde geloof in een mensgerichte aanpak, en ons buigen over kwesties zoals gezichtsherkenning. In die geest zal de EU voorstellen de werkzaamheden voor een **trans-Atlantische AI-overeenkomst** aan te vatten om een blauwdruk op te stellen voor regionale en mondiale normen die met onze waarden in overeenstemming zijn.

Ook moeten we openlijk de dialoog aangaan over uiteenlopende standpunten inzake gegevensbeheer en nagaan hoe we deze constructief met elkaar kunnen verzoenen. De EU en de VS moeten hun samenwerking op bilateraal en multilateraal vlak versterken om de convergentie van de regelgeving te bevorderen en **het vrij verkeer van gegevens op basis van vertrouwen te vergemakkelijken** aan de hand van strenge normen en garanties.

De behoefte aan mondiale samenwerking op het gebied van technologie gaat verder dan hardware of software. Het gaat ook om **onze waarden, onze samenlevingen en onze democratieën**. Aan beide kanten van de Atlantische Oceaan groeit de consensus dat onlineplatforms en grote technologiebedrijven problemen doen rijzen die onze samenlevingen en democratieën bedreigen, met name door schadelijk marktgedrag, illegale inhoud of door algoritmen aangewakkerde verspreiding van haatuitingen en desinformatie.

In die geest zal de EU een nieuwe **trans-Atlantische dialoog over de verantwoordelijkheid van onlineplatforms** voorstellen, die een blauwdruk kan vormen voor andere democratieën die met dezelfde uitdagingen worden geconfronteerd. We moeten ook nauwer samenwerken om de **uitwisseling tussen de bevoegde instanties voor de handhaving van de mededingingsregels in digitale markten** verder te versterken.

Evenzo vereist **billijke belastingheffing in de digitale economie** innovatieve oplossingen aan beide kanten van de Atlantische Oceaan. Om een eerlijke en moderne economie tot stand te brengen die de beste innovatieve ideeën op de markt beloont, moeten de EU en de VS concrete inspanningen leveren om de besprekingen over een mondiale oplossing binnen de OESO en de G20 tijdig af te ronden.

Afgezien van technologie moeten de EU en de VS zich opnieuw inzetten **voor de versterking van de open en eerlijke handel** om het gelijke speelveld te verbeteren. Dat kan

door hoge normen vast te stellen, essentiële toeleveringsketens veerkrachtiger te maken en de uitdagingen van protectionisme en unilateralisme aan te gaan.

Dat begint met **gezamenlijk leiderschap bij de hervorming van de WTO**, zodat die klaar is voor de economie van de 21e eeuw, kan inspelen op de huidige realiteit, en duurzaamheid en een gelijk speelveld kan bevorderen. Als eerste stap moeten we de benoeming van een nieuwe directeur-generaal afronden en nagaan hoe de essentiële rol van de WTO in geschillenbeslechting kan worden hersteld door de Beroepsinstantie te hervormen. De trilaterale werkzaamheden tussen de EU, de VS en Japan moeten worden geïntensiveerd om voorstellen voor gelijke concurrentievoorwaarden op te stellen. We moeten ook samenwerken om de WTO-onderhandelingen over e-commerce vooruit te helpen.

Tegelijkertijd moeten we onze **bilaterale handel bevorderen en onze samenwerking inzake van regelgeving en normen verdiepen**. Niet de tarieven, die wereldwijd dalen, bepalen nog de toegang tot de markt, wel de mate waarin normen en voorschriften worden vastgelegd en nageleefd. Hoewel wij nog steeds de invloedrijkste regelgevers zijn, worden zowel de EU als de VS geconfronteerd met toenemende normconcurrentie van actoren uit derde landen. Daar waar beide partijen het met elkaar eens zijn, volgt de wereld doorgaans. Daarom moeten we de samenwerkingsvoorstellen tussen de EU en de VS op het gebied van normen reactiveren en **opnieuw onderhandelen over conformiteitsbeoordeling**. Waar mogelijk moeten de EU en de VS hun standpunten in internationale normalisatie-instanties systematisch op elkaar afstemmen.

De EU stelt voor een nieuwe **Handels- en Technologieraad tussen de EU en de VS** op te richten. Het doel daarvan is om de kansen voor marktgestuurde trans-Atlantische samenwerking gezamenlijk te maximaliseren, ons technologisch en industrieel leiderschap te versterken en de bilaterale handel en investeringen uit te breiden.

De werkzaamheden van de raad zullen erop gericht zijn handelsbelemmeringen af te bouwen, compatibele normen en regelgevingsbenaderingen voor nieuwe technologieën te ontwikkelen, de veiligheid van essentiële toeleveringsketens te waarborgen, de onderzoekssamenwerking te verdiepen, en innovatie en eerlijke concurrentie te bevorderen.

Als onderdeel daarvan is er behoefte aan een nieuwe **gemeenschappelijke focus op de bescherming van kritieke technologie**. We moeten nauwer samenwerken op gebieden als de screening van investeringen, intellectuele-eigendomsrechten, gedwongen technologieoverdracht en controles op de uitvoer.

Tegelijkertijd moeten we eveneens nauw samenwerken om **bilaterale wijvingen op handelsgebied op te lossen** die ons strategisch partnerschap verzwakken. We moeten werken aan snelle oplossingen door **de nadruk te leggen op onderhandelde resultaten**, daarbij rekening houdend met verschillende benaderingen. Dat omvat ook de lopende inspanningen om het geschil tussen Boeing en Airbus te beslechten, alsook de opheffing van ongerechtvaardigde beperkingen op grond van artikel 232 (van de Amerikaanse wet inzake handelsuitbreiding) of andere unilaterale besluiten.

Eerste stappen

- *De EU en de VS moeten nauw samenwerken om de bilaterale wrijvingen op handelsgebied via onderhandelde oplossingen weg te nemen. Ook moeten beide het voortouw nemen bij de hervormingsinspanningen van de WTO.*
- *Een nieuwe Handels- en Technologieraad tussen de EU en de VS oprichten om de handel te bevorderen, compatibele normen te ontwikkelen en innovatie te stimuleren.*
- *De EU en de VS moeten een trans-Atlantische dialoog aangaan over de verantwoordelijkheid van onlineplatforms en grote technologiebedrijven, om te beginnen door samen te werken om mondiale oplossingen te vinden voor eerlijke belastingheffing en marktverstoringen in de digitale economie.*
- *Een gemeenschappelijke trans-Atlantische aanpak uitwerken om, in het licht van wereldwijde economische en veiligheidsproblemen, kritieke technologie te beschermen, te beginnen met besprekingen over 5G.*
- *Werken aan een AI-overeenkomst en de samenwerking verdiepen om het vrije verkeer van gegevens op basis van vertrouwen te vergemakkelijken.*
- *De samenwerking inzake regelgeving en normen hernieuwen, om te beginnen door opnieuw te onderhandelen over conformiteitsbeoordeling en de standpunten in internationale normalisatie-instanties op elkaar af te stemmen.*

5. Samenwerken voor een veiligere, welvarendere en democratischere wereld

De EU en de VS zijn er fundamenteel bij gebaat **de democratie in de hele wereld te versterken**. We zijn verheugd over het voorstel voor een Top voor Democratie van verkozen president Biden op een moment waarop de pandemie de democratie, vrijheden en waarden nog meer onder druk heeft gezet.

De EU is bereid ten volle bij te dragen aan de **Top voor Democratie**, zowel door haar recente actieplan inzake democratie en mensenrechten in de EU uit te voeren als door samen te werken met de VS en internationale partners om verdere inspanningen te leveren in de strijd tegen corruptie, autoritarisme en mensenrechtenschendingen in de hele wereld. Dat zou op zijn beurt het multilaterale stelsel moeten helpen versterken, dat de ruggengraat van de internationale gemeenschap vormt.

De EU en de VS werken in de Verenigde Naties, de G7 en de G20 al samen aan het mondiale herstel. We moeten gezamenlijk leiderschap tonen om anderen te ondersteunen op hun weg naar een duurzaam herstel, onder meer door **schulden te herstructureren** en voort te bouwen op onze goede staat van dienst met betrekking tot samenwerking inzake humanitaire hulp. De EU en de VS moeten de uitvoering van de **Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties** als gezamenlijke prioriteit blijven ondersteunen en versnellen.

Als onderdeel van de wereldwijde herstelinspanningen moeten de EU en de VS **gezamenlijk de rechten van werknemers bevorderen en beschermen**. De EU zal voorstellen de trans-

Atlantische samenwerking op te voeren om alle landen ter wereld aan te sporen toe te treden tot de desbetreffende verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie.

Voor de ondersteuning van de democratische waarden overal ter wereld en van de mondiale en regionale stabiliteit, welvaart en conflictoplossing zal een **sterker partnerschap op verschillende geopolitieke fora** eveneens van cruciaal belang zijn.

Voor de EU is **China** een onderhandelingspartner voor samenwerking, een economische concurrent en een systeemrivaal. De aanpak die wordt uiteengezet in de strategische vooruitzichten EU-China, biedt een degelijke routekaart om onze gemeenschappelijke belangen en waarden te verdedigen. Als open democratische samenlevingen en markteconomieën zijn de EU en de VS het erover eens dat China's groeiende internationale assertiviteit een strategische uitdaging vormt, ook al zijn we het niet altijd eens over de beste manier om dit aan te pakken. De nieuwe dialoog tussen de EU en de VS over China zal een belangrijk mechanisme zijn om onze belangen te behartigen en met onze meningsverschillen om te gaan.

Meer aandacht van de EU voor de uitdagingen en kansen in de **Indo-Pacifische regio** zal helpen om de samenwerking met gelijkgestemde partners in de regio te verdiepen. Het is van essentieel belang nauw met de VS samen te werken om onze strategische doelstellingen op elkaar af te stemmen en de democratische vooruitgang in Azië te ondersteunen.

De EU richt zich op het verdiepen van haar bondgenootschap met **Afrika** als gelijkwaardige partner. De EU blijft de belangrijkste partner voor buitenlandse investeerders, handel, ontwikkeling, humanitaire hulp en veiligheid. Er is veel te winnen bij een hechtere trans-Atlantische samenwerking wat betreft de bevordering van democratie en mensenrechten, regionale integratie en veiligheid, en duurzame ontwikkeling op het hele continent.

De EU en de VS hebben ook een strategisch belang bij **stabiliteit en veiligheid in het Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Sahel**. Dat betekent dat we onze krachten moeten bundelen om regionale conflicten, concurrentie tussen mogendheden en het ontwrichtend gedrag van externe actoren in die regio's aan te pakken.

We moeten nauw samenwerken om de voorwaarden te bepalen voor zinvolle politieke vooruitgang bij het vredesproces in het Midden-Oosten, met name door samen te werken in een versterkt Midden-Oostenkwartet. De EU zal zich blijven inzetten voor de veiligheid in de **Golfregio** door de-escalatie te ondersteunen, de voorwaarden te creëren om vertrouwen op te bouwen en voor een inclusieve veiligheidsstructuur te zorgen. Stabiliteit in Irak en het beëindigen van de conflicten in Syrië en Jemen moeten een belangrijke plaats blijven innemen in de trans-Atlantische samenwerking.

In **Libië** is de EU vastbesloten de gezamenlijke inspanningen op te voeren om een door Libië geleide oplossing te steunen, geschraagd door sterk VN-leiderschap. Verdere samenwerking tussen de EU en de VS om de stabiliteit en ontwikkeling in de **Sahelregio** te bevorderen, zal bijdragen tot de algemene veiligheid in Afrika en Europa.

De EU en de VS moeten hun krachten opnieuw bundelen om het gezamenlijk alomvattend actieplan, of het **atoomakkoord met Iran**, zoals bekrachtigd door de VN-Veilighedsraad in 2015¹, in stand te houden. Het akkoord vormt een belangrijke pijler van de mondiale non-proliferatieregeling en we moeten samenwerken om de verwezenlijkingen in het kader ervan voort te zetten.

De EU en de VS hebben zwaar geïnvesteerd in een stabiel en vredig **Afghanistan** en moeten ervoor zorgen dat de vooruitgang die Afghanen de afgelopen jaren hebben geboekt, behouden blijft ter ondersteuning van het verloop en de resultaten van het vredesproces binnen Afghanistan.

De trans-Atlantische samenwerking met **Rusland** blijft van cruciaal belang, met name wat de handhaving van het internationaal recht betreft. Dat houdt ook in dat we de territoriale integriteit en de energiezekerheid van onze oostelijke partners beschermen. **Oekraïne** is een prioritaire partner, en steun van de VS essentieel om samen de veiligheid en een ambitieus hervormingsprogramma te bevorderen. Wat **Belarus** betreft, zijn we bereid onze steun voor een vreedzame democratische overgang uit te breiden.

Europa heeft de **Westelijke Balkan** een toetredingsperspectief gegeven. Het is van essentieel belang het partnerschap en de nauwe samenwerking tussen de EU en de VS in de Westelijke Balkan voort te zetten, met name wat de door de EU mogelijk gemaakte dialoog tussen Belgrado en Pristina betreft. We moeten de handen in elkaar slaan om de verzoening te ondersteunen, het bestuur te verbeteren en ervoor te zorgen dat vooruitgang wordt geboekt met belangrijke hervormingen.

De EU en de VS hebben een strategisch belang bij een stabiel en veilig oostelijk Middellandse Zeegebied. We moeten streven naar een gecoördineerde aanpak in onze betrekkingen met **Turkije**, onder meer door de huidige uitdagingen aan te gaan.

Het is belangrijk om het gesprek aan te gaan met **Latijns-Amerika en het Caribisch gebied** als cruciale bondgenoten op internationale fora. Als onderdeel daarvan moeten we ook onze visie en standpunten over Venezuela blijven coördineren.

Samen moeten we alle beschikbare instrumenten goed benutten. Daarom zullen we ernaar streven **het gebruik van sancties beter te coördineren**, onder meer wanneer we gemeenschappelijke doelstellingen willen bereiken. Daarbij vermijden we onbedoelde gevolgen voor de economische belangen van Europa en de VS en het unilaterale gebruik van extraterritoriale sancties.

Europa en de VS worden geconfronteerd met een toenemend aantal ernstige grensoverschrijdende bedreigingen, gaande van hybride en militaire dreigingen, gewelddadig extremisme en wereldwijd terrorisme tot de verspreiding van massavernietigingswapens. De afgelopen jaren heeft de EU ongekende vooruitgang geboekt bij de **samenwerking op het**

¹ Resolutie 2231 (2015) van de VN-Veilighedsraad.

gebied van veiligheid en defensie, met baanbrekende initiatieven om vermogenstekorten aan te pakken en tegelijkertijd defensie-uitgaven en lastenverdeling te stimuleren.

De EU en de VS moeten hun **gezamenlijke inzet voor de trans-Atlantische en internationale veiligheid** opnieuw bevestigen. Een sterkere rol van de EU op het gebied van defensie, onder meer door investeringen in vermogensontwikkeling te ondersteunen, zal de NAVO en de trans-Atlantische samenwerking ten goede komen. De EU is bereid haar verplichtingen na te komen, haar strategische autonomie te verruimen en te zorgen voor een betere lastenverdeling. De vermogensprioriteiten van de EU en de NAVO moeten grotendeels op elkaar worden afgestemd.

Om onze samenwerking vorm te geven moet een gestructureerde **dialogo over veiligheid en defensie tussen de EU en de VS** worden ingesteld, met een integrale aanpak van de veiligheid en op basis van een gedeelde strategische visie. Die dialoog moet uitwisselingen omvatten over mogelijke trans-Atlantische samenwerking in het kader van respectieve veiligheids- en defensie-initiatieven, crisisbeheersing, militaire operaties en bilaterale veiligheidskwesties. In dat verband moeten de EU en de VS zich inspannen om de **uitwisseling van informatie** aanzienlijk te verbeteren en te verdiepen. Tegelijkertijd moeten de EU en de VS samen een **ambitieuze agenda voor internationale wapenbeheersing en ontwapening** bevorderen.

Eerste stappen

- *De EU is bereid met volledige inzet deel te nemen aan de door verkozen president Biden voorgestelde **Top voor Democratie** en zich samen met de VS in te zetten voor de strijd tegen opkomend autoritarisme, mensenrechtenschendingen en corruptie.*
- *De antwoorden op gemeenschappelijke uitdagingen coördineren om **regionale en mondiale stabiliteit te bevorderen**, om te beginnen door het beleid in de landen van het Oostelijk Partnerschap en het Middellandse Zeegebied te versterken.*
- *Onze gezamenlijke inzet voor de trans-Atlantische en internationale veiligheid versterken, te beginnen met de invoering van een nieuwe **dialogo over veiligheid en defensie tussen de EU en de VS**.*
- *De EU en de VS moeten hun krachten bundelen om **het multilaterale stelsel te versterken** op basis van onze gemeenschappelijke waarden.*

7. Conclusie

De Commissie en de hoge vertegenwoordiger verzoeken de Europese Raad dit ontwerp en de eerste stappen goed te keuren als routekaart voor een nieuwe trans-Atlantische agenda voor mondiale samenwerking. De Commissie en de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter zullen bij de uitvoering nauw samenwerken met het Europees Parlement en de Raad.

Deze ambitieuze en concrete agenda moet worden gepresenteerd tijdens een **top tussen de EU en de VS** in de eerste helft van 2021. Dat zou een duidelijk signaal zijn voor een hernieuwd

mondiaal leiderschap en engagement van twee onafhankelijke, essentiële partners en bondgenoten.

Een solide trans-Atlantisch partnerschap maakt ook de EU en de VS sterker. Het is tijd om weer naar elkaar toe te groeien met een nieuwe agenda voor trans-Atlantische en mondiale samenwerking voor de wereld van vandaag.